

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂/၂၀၁၂

၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၄ ရက်

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ သြဂုတ်လ ၃၁ ရက်)

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရအပ်နှင်းသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါ နည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

- ၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို လယ်ယာမြေနည်းဥပဒေများ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင်ပါရှိသော စကားရပ်များသည် လယ်ယာမြေဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါ စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-
 - (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုလက်မှတ် ကို ဆိုသည်။
 - (ခ) မြေခွန် ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တည်ဆဲဥပဒေများအရ စည်းကြပ်သော မြေခွန် ကို ဆိုသည်။
 - (ဂ) မှတ်ပုံတင်ကြေး ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေကို ဆိုသည်။

- (ဃ) **တံဆိပ်ခေါင်းခွန်** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်တွင် ထမ်းဆောင်ရန် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကို ဆိုသည်။
- (င) **စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ခ** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့အတွက် ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်သောအခါ ပေးဆောင်ရန် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေ ကို ဆိုသည်။
- (စ) **ပေးကမ်းခြင်း** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူက အခြားသူ တစ်ဦးဦးသို့ တန်ဖိုးအခမဲ့ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်းကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ် တွင် လှူဒါန်းခြင်းနှင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းတို့လည်း ပါဝင်သည်။
- (ဆ) **နိုင်ငံသား** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံသား၊ ဧည့်နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူတို့ကို ဆိုသည်။
- (ဇ) **နိုင်ငံခြားသား** ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံသားမဟုတ်သူ ကို ဆိုသည်။
- (ဈ) **အဖွဲ့အစည်း** ဆိုသည်မှာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။
- (ည) **ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။
- (ဋ) **တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။
- (ဌ) **ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။
- (ဍ) **မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။
- (ဎ) **ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဆိုသည်။

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု ဆိုသည်မှာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်း ရပ်ကွက်အဖြစ်သော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်နိမိတ် ပြင်ပတွင် ကျေးရွာ တစ်ရွာကိုဖြစ်စေ၊ ကျေးရွာအများကို စုစည်း၍ဖြစ်စေ ကျေးရွာအုပ်စု အဖြစ်သော်လည်းကောင်း နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် မှတ်ယူခြင်းပြုသောဒေသ ကို ဆိုသည်။
- (တ) ပုံစံ ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

လက်ရှိအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသောလယ်ယာမြေအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်

၃။ အောက်ပါအချက်တစ်ရပ်ရပ်တွင် အကျုံးဝင်သည့် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသော နိုင်ငံသားသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၁) ကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် အခမဲ့ရယူ၍ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွက်ပြီး ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်-

- (က) လယ်ယာမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသော တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစု သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်သားစုဝင် ဖြစ်ခြင်း၊
- (ခ) လယ်ယာမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသော အိမ်ထောင်သားစု အကြီးအကဲ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်သားစုတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦး သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ဂ) တစ်လုံးတစ်စည်းတည်းဖြစ်၍ ပစ္စည်း မခွဲဝေရသေးသော တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစုတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးဦး၏အမည်ဖြင့် ထားရှိသော လယ်ယာမြေအားလုံး ကို ထိုအိမ်ထောင်သားစုတွင် ပါဝင်သူအားလုံးက ပူးတွဲလက်ရှိ အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားပါက ယင်းအကျိုးတူ ခံစားခွင့်ရှိသော တောင်သူလယ်သမားအိမ်ထောင်သားစု ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဃ) လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာမတည်မီ လယ်ယာမြေနှင့်သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲ ဥပဒေ နှင့်အညီ တရားဝင် လက်ရှိလက်ငုတ်လုပ်ကိုင်နေသူ ဖြစ်ခြင်း၊
- (င) လယ်ယာမြေဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် ယင်းဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ၊ ယင်းဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့်အညီဖြစ်စေ တရားဝင်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ခြင်း။

- (စ) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေတွင် အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်ကြောင်း ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် လယ်နီးချင်းသက်သေ နှစ်ဦးတို့က ထောက်ခံသူဖြစ်ခြင်း၊
- (ဆ) ဦးစီးဌာန၏ မှတ်တမ်းများအရ လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသူ ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုခံရသူ ဖြစ်ခြင်း၊
- (ဇ) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိနိုင်ရန် အထောက်အထားတင်ပြနိုင်သူ ဖြစ်ခြင်း။

၄။ လယ်ယာမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသော အဖွဲ့အစည်းသည် မိမိ အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသော လယ်ယာမြေအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၁) ကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် အခမဲ့ရယူ၍ ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်ပြီး ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၅။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃ သို့မဟုတ် ၄ အရ လျှောက်ထားသော လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ စိစစ်ထောက်ခံချက်ဖြင့် ပေးပို့ရမည်။

၆။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) လက်ခံရရှိသည့် လျှောက်လွှာကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်၍ ယင်းလျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လိုသူရှိပါက ခိုင်လုံသော အထောက်အထားတင်ပြ၍ ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်းကို ကန့်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ငြာစာ (ပုံစံ ၂) ဖြင့် ကြေညာရမည်။
- (ခ) ကန့်ကွက်နိုင်ရန်ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ငြာစာ(ပုံစံ ၂)ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးနှင့် လယ်ယာမြေ တည်ရှိရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးများတွင် ကပ်ထားရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ကြေညာရာတွင် ယင်းသို့ ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြရမည်။

၇။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည့်အခါ ကန့်ကွက်နိုင် ကြောင်း ကြေညာထားသည့်ကာလအတွင်း အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) လျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၃)တွင် ရေးသွင်းခြင်း၊

(ခ) အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် စစ်ဆေးချက်(ပုံစံ ၄) တွင် ဖြည့်စွက်ခြင်း-

- (၁) လျှောက်ထားသူသည် အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဟုတ် မဟုတ်၊
- (၂) လျှောက်ထားသူသည် နိုင်ငံသား ဟုတ် မဟုတ်၊
- (၃) လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပါ အချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (၄) လျှောက်ထားသူသည် လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာမတည်မီ လယ်ယာမြေနှင့် သက်ဆိုင်သော တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ တရားဝင် လက်ရှိလက်ငုတ် လုပ်ကိုင် နေသူဖြစ်ပါက ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ စိစစ်ထောက်ခံချက် ပါ မပါ၊
- (၅) လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသော ကွင်းအမှတ်၊ ဦးပိုင်အမှတ်၊ ဧရိယာနှင့် မြေအမျိုးအစားတို့သည် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံး၏ စာရင်းမြေပုံနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ မရှိ၊

(ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)၊ နည်းဥပဒေခွဲငယ်(၅)ပါ အချက်များ ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် မြေပြင်တွင် အမှန်တည်ရှိသည့် အချက်များကို လျှောက်ထားသူ၊ နယ်နိမိတ် ဆက်စပ် နေသည့် တောင်သူလယ်သမားများ၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး တို့နှင့်အတူ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတိုင်းတာ၍ အတည်ပြုခြင်း။

၈။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က တင်ပြ သည့် တစ်ဦးထက်ပိုသူတို့က လယ်ယာမြေလုပ်ကွက်တစ်ခုအတွက် လျှောက်ထားသော လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၆ ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် အောက်ပါ အချက်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) လျှောက်လွှာနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၃) တွင် ရေးသွင်းခြင်း၊
- (ခ) နည်းဥပဒေ ၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) ပါအချက်များအပြင် အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ခြင်း-
 - (၁) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားခြင်း အထောက်အထား ခိုင်လုံမှု ရှိ မရှိ၊
 - (၂) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေကို ယခင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးခြင်း ရှိ မရှိ၊ လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူး သော်လည်းလက်ငုတ်ပြတ်တောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းသို့လက်ငုတ်ပြတ်တောက် ခဲ့ခြင်းအတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက် ရှိ မရှိ၊

(၃) သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ထားရှိသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အတွင်း တောင်သူလယ်သမား တစ်ဦးချင်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရ လယ်ယာမြေဧရိယာ ဖော်ပြသောစာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း ရှိ မရှိ။

(၄) အမှန်တကယ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ မဟုတ်ဘဲ မမှန်မကန် လိမ်လည် လျှောက်ထားခြင်း ရှိ မရှိ။

(ဂ) အမှန်တကယ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ မဟုတ်ဘဲ မမှန်မကန် လိမ်လည်စာရင်းသွင်း လျှောက်ထားသူဖြစ်ပါက တည်ဆဲဥပဒေအရ အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်။

၉။ (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကြေညာချက်အရ ကန့်ကွက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာရရှိလျှင် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် ယင်းကန့်ကွက်ချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ **သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်)အတွင်း** သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ယင်း ကန့်ကွက်ချက်အပါအဝင် သက်ဆိုင်သည့် စာတမ်းအမှတ်အသားများကို ပေးပို့၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးတင်ပြစေရန် အကြောင်းကြားရမည်။

(ခ) **နည်းဥပဒေခွဲ(က)** အရ အကြောင်းကြားစာကို ရရှိသည့်အခါ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံး၏အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်နေ့မှ **သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(ခုနစ်ရက်)အတွင်း** စုံစမ်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ တင်ပြရမည်။

၁၀။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် **နည်းဥပဒေ ၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)** အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ယင်းတင်ပြချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ **ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း** လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲကို သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၁။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် **နည်းဥပဒေ ၁၀** အရ တင်ပြလာသည့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ စိစစ်၍ ယင်းစာတွဲလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ **သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်) အတွင်း** သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၂။ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် **နည်းဥပဒေ ၁၁** အရ တင်ပြသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ထပ်ဆင့်စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကို ယင်းလုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ **(၁၅) ရက်အတွင်း** ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားချက်အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ရန် ဦးစီးဌာနရငွေစာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၅) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက်အရ ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ငြင်းပယ်ခံရသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၆)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့ တင်ပြရမည်။

၁၄။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက် နှင့်အညီ-

- (က) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေး ရမည်။
- (ခ) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူထံ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ(ပုံစံ ၈) ပေးပို့ ရမည်။

၁၅။ လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာမတည်မီ တည်ဆဲဥပဒေအရ စစ်ဆေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြေယာ မှုခင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယင်းမှုခင်းများ အပြီးအပြတ်ဖြစ်သည့်အခါမှသာ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ အတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဤနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၃)

ပြန်လည်သိမ်းယူသောလယ်ယာမြေနှင့်အသစ်ဖော်ထုတ်သော

လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်

၁၆။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသော လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာတည်ပြီးနောက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြန်လည်သိမ်းယူသော လယ်ယာမြေ နှင့် နိုင်ငံတော်က အခါအားလျော်စွာ အသစ်ဖော်ထုတ်သော လယ်ယာမြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိလိုသူက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း အများပြည်သူ သိရှိရန် ကြေညာရမည်။

၁၇။ နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ ကြေညာသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ပြန်လည် သိမ်းယူသော လယ်ယာမြေနှင့် နိုင်ငံတော်က အခါအားလျော်စွာဖော်ထုတ်သော လယ်ယာမြေများတွင် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိလိုသူသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာ(ပုံစံ-၁) ကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် အခမဲ့ရယူ၍ ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၁၈။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ အချက်များကို စိစစ်ရမည်-

- (က) လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက-
 - (၁) လျှောက်ထားသူသည် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ခြင်း၊
 - (၂) လျှောက်ထားသူသည် နိုင်ငံသား ဖြစ်ခြင်း၊
 - (၃) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် နေသူဖြစ်ခြင်း၊
 - (၄) အကြောင်းထူးမရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုတွင် အခြေချနေထိုင်သူဖြစ်ခြင်း၊
 - (၅) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်က သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်သူဖြစ်ခြင်း။
- (ခ) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက-
 - (၁) လယ်ယာမြေတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခြေအနေရှိခြင်း၊
 - (၂) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေရှိခြင်း၊
 - (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်က သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း။

၁၉။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များကို နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့်(၇)ရက်(ခုနစ်ရက်)အတွင်း သဘောထားမှတ်ချက် နှင့်အတူ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၀။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ တင်ပြချက်ကို ထပ်မံစိစစ်ပြီး ယင်း တင်ပြချက်ကိုလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်) အတွင်း အောက်ပါ ဦးစားပေး အစီအစဉ်အတိုင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်-

(က) လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက-

- (၁) လယ်မဲ့ယာမဲ့ဖြစ်ပြီး အရင်းအနှီးချို့တဲ့သည့် လယ်ယာလုပ်သားဖြစ်ခြင်း၊
- (၂) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသော်လည်း လယ်ယာမြေချို့တဲ့သူ ဖြစ်ခြင်း၊
- (၃) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေပြီး တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် လယ်ယာမြေလိုအပ်နေသူ ဖြစ်ခြင်း။

(ခ) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက-

- (၁) စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊
- (၂) ခေတ်မီ စက်မှုလယ်ယာစနစ်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်း ရှိခြင်း၊
- (၃) လယ်ယာမြေတွင် အမှန်တကယ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် အခြေအနေရှိပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးကို အထောက်အကူပြုနိုင်ခြင်း။

၂၁။ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က စိစစ်တင်ပြသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ထပ်ဆင့်စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကို ယင်းလုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅)ရက်အတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၂။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားချက်အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ရန် ဦးစီးဌာနရငွေစာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၅) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက်အရ ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ငြင်းပယ်ခံရသူများမှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၆) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၃။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက် နှင့်အညီ-

- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေး ရမည်။

- (ခ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူထံ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်းကြားစာ (ပုံစံ ၈) ပေးပို့ရမည်။

အခန်း(၄)

လွှဲပြောင်းလက်ခံသော၊ အမွေဆက်ခံသော၊ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သော လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်

လွှဲပြောင်းလက်ခံသောလယ်ယာမြေများ

၂၄။ (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် လွှဲပြောင်းလျှင် လွှဲပြောင်းပေးသူနှင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံသူတို့သည် လယ်ယာမြေ တည်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ရှေ့မှောက်တွင် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍စာချုပ် ချုပ်ဆိုရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၁၂၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၂၅။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် လက်ခံရရှိ သူသည်-

(က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူအမည် ပြောင်းလဲပေးရေးအတွက် လျှောက်လွှာကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်လွှာ(ပုံစံ ၉) ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြ၍ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရလျှောက်ထားရာတွင် မူလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် မူရင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်တို့ကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

၂၆။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ လျှောက်ထားချက်အတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး ယင်းလျှောက်ထားချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(ခုနစ်ရက်)အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၂၆ အရ တင်ပြသည့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့် အခါစစ်ဆေး၍ ယင်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအမည်ကို ပြောင်းလဲခွင့်ပြုကြောင်း မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်းကြား ရမည်။

- ၂၈။ (က) မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားစာရရှိပြီး (၁၅) ရက်အတွင်း ယင်း အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ရရှိသူကို ဦးစီးဌာနရငွေစာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင် စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးနောက် သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်) အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လျှောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ကိုထုတ်ပေးရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

အမွေဆက်ခံသောလယ်ယာမြေများ

၂၉။ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အမွေဆက်ခံသူသည် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း အထောက် အထား နှင့်အတူ မူလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်မူရင်းပူးတွဲ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း(ပုံစံ ၉) ဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၃၀။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၂၉ အရ လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်၍ ယင်းလျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည့် နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲ ပေးရန် လျှောက်ထားချက် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန့်ကွက်လိုသူရှိက ခိုင်လုံသော အထောက်အထားတင်ပြ၍ ကန့်ကွက်နိုင် ကြောင်းကို ကန့်ကွက်နိုင်ရန်ထုတ်ဆင့် သည့် ကြော်ငြာစာ (ပုံစံ ၂-က) ဖြင့် ကြေညာရမည်။
- (ခ) ကန့်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့်ကြော်ငြာစာ(ပုံစံ ၂-က) ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာန ရုံးနှင့် လယ်ယာမြေတည်ရှိရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးများတွင် ကပ်ထားရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ကြေညာရာတွင် ယင်းသို့ ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြရမည်။

၃၁။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားချက် နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

(က) ကန့်ကွက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာရရှိလျှင်-

(၁) ခိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြင့် ကန့်ကွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ် တွေ့ရှိပါက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်သင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(၂) ခိုင်လုံသောအထောက်အထားဖြင့် ကန့်ကွက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း သုံးသပ် တွေ့ရှိပါက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်ထား ချက်ကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ကန့်ကွက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာမရရှိလျှင် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင် ခွင့်ရရှိသူ အမည် ပြောင်းလဲ ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြ ရမည်။

၃၂။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၁ အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ကြောင်းကို မြို့နယ်ဦးစီး ဌာနရုံးသို့ လုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း အကြောင်း ကြားရမည်။

၃၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၃၂ အရ -

(က) ခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာ ရရှိပါက ယင်းစာရရှိပြီး (၁၅) ရက် အတွင်း လျှောက်ထားသူကို ဦးစီးဌာနရငွေစာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးသွင်း စေ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးနောက် သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(ခုနစ်ရက်) အတွင်း လုပ်ငန်း စာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ငြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာ ရရှိပါက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခံရသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၆) တွင် မှတ်တမ်း တင်ပြီးနောက် သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(ခုနစ်ရက်) အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၃၄။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ လျှောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ လျှောက်ထားသူထံ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ငြင်းပယ်ကြောင်းအကြောင်းကြားစာ (ပုံစံ ၈) ဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ငြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်း ကြားခြင်းတို့ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးက နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ တင်ပြချက် လက်ခံ ရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သောလယ်ယာမြေများ

၃၅။ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီထံမှ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ်အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူသည် မိမိလုပ်ကိုင်သော သို့မဟုတ် အသုံးပြုသော မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းဧရိယာအားလုံးကို မြေလွတ်၊မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဖော်ထုတ် စိုက်ပျိုးပြီးနောက် စိုက်ပျိုးသီးနှံ အမျိုးအစားအလိုက် ဖော်ထုတ် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ပြီးစီးမှု တည်ငြိမ်သည့်အခြေအနေ ဖော်ပြသော ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းနှင့်အတူ ခိုင်လုံသောအထောက်အထား ပူးတွဲ၍ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းကို လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ(ပုံစံ ၁၀)ဖြင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၃၆။ နည်းဥပဒေ ၃၅ အရလျှောက်ထားရာတွင် လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင် ရေးအတွက် ယင်းနည်းဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုအဖွဲ့၏ စိစစ်ထောက်ခံချက်ကို ပူးတွဲ တင်ပြရမည်။

၃၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုခွင့်ရရှိသူ၏ လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် တင်ပြ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အကြောင်းကြားရမည်။

၃၈။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၇ အရ အကြောင်းကြားချက်ကိုရရှိသည့်အခါ ခရိုင်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့မှ တစ်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ ဆက်လက်အကြောင်းကြား ရမည်။

၃၉။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၃၈ အရ အကြောင်းကြားစာရရှိသည့်အခါ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်ရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ပြီးနောက် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသူကို ဦးစီးဌာနရေငွေ စာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင် စာရင်း (ပုံစံ ၅) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၄၀။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၉၊ နည်း ဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး လျှောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။

၄၁။ ကျေးလက်ဒေသ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် မိသားစု တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စိုက်ပျိုးရေး အတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားသူသည် မိမိလုပ်ကိုင်သော မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်း ဧရိယာ အားလုံးကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဖော်ထုတ်စိုက်ပျိုးသည့် ကာလပြည့်ပြီးနောက် စိုက်ပျိုးသီးနှံ အမျိုးအစားအလိုက် ဖော်ထုတ်စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ပြီးစီးမှု အခြေအနေဖော်ပြသည့် ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း နှင့်အတူ ခိုင်လုံသော အထောက် အထား ပူးတွဲ၍ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းကို လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ(ပုံစံ ၁၀) ဖြင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၄၂။ နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ လျှောက်ထားရာတွင် လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင် ရေးအတွက် ယင်းနည်းဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ နေပြည်တော် ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုအဖွဲ့၏ စိစစ် ထောက်ခံချက်ကို ပူးတွဲ တင်ပြရမည်။

၄၃။ နေပြည်တော် ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် တင်ပြလျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီးခွင့်ပြုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့မှ တစ်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာန ရုံးသို့ ဆက်လက်အကြောင်းကြားရမည်။

၄၄။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၄၃ အရ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်အခါ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်ရမည်။
- (ခ) **နည်းဥပဒေခွဲ(က)** အရ လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ပြီးနောက် မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်ထားသူကို ဦးစီးဌာန ရငွေစာရင်းသို့မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများ **မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၅)**တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၄၅။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၄၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး လျှောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။

၄၆။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ သို့မဟုတ် ယင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသော မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တည်ငြိမ်သည့်အခါ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် အဆိုပါ မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရိုင်းကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လယ်ယာမြေအဖြစ်ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်နိုင်သည်။

အခန်း(၅)

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ပေါင်နှံခြင်း

၄၇။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ငှားရမ်းခြင်းပြုလုပ်ရာတွင်-

- (က) ငှားရမ်းခြင်းပြုသောလယ်ယာမြေကို စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အတွက်သာ အသုံးပြုရမည်။
- (ခ) ငှားရမ်းသူနှင့် ငှားယူသူတို့သည် လယ်ယာမြေတည်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ရှေ့မှောက်၌ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ငှားရမ်းသည့်စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရမည်။
- (ဂ) **နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)** အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်၌ ငှားရမ်းသည့်ကာလကို သတ်မှတ် ဖော်ပြရမည်။
- (ဃ) **နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)** အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၁၂၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၄၈။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပေါင်နှံခြင်းပြုရာတွင်-

- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည်ယင်း၏လယ်ယာမြေပေါ်၌ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် နိုင်ရန် အရင်းအနှီးရရှိရေးအတွက်သာ ပေါင်နှံရမည်။
- (ခ) အစိုးရဘဏ် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ အစိုးရက သတ်မှတ်သော ဘဏ် တစ်ခုခု၌သာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ် မူရင်းကို ပေးအပ်၍ ပေါင်နှံရမည်။
- (ဂ) ပေါင်နှံသူနှင့် ပေါင်နှံခြင်းကို လက်ခံသည့်ဘဏ်မှ တာဝန်ရှိသူတို့သည် လယ်ယာမြေ တည်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ရှေ့မှောက်၌ တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေါင်နှံသည့် စာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုရမည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ) အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်၌ ရွေးနုတ်ရမည့်ကာလကို သတ်မှတ် ဖော်ပြရမည်။
- (င) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ) အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၁၂၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (စ) ပေါင်နှံသူသည် ပေါင်နှံသည့်ကာလအတွင်း လယ်ယာမြေတွင် ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၄၉။ နည်းဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဃ) အရသတ်မှတ်သည့် ရွေးနုတ်ရမည့်ကာလ အတွင်း ရွေးနုတ်ခြင်း မပြုလျှင် ပေါင်နှံခြင်းကိုလက်ခံသည့် အစိုးရဘဏ် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ အစိုးရက သတ်မှတ်သော ဘဏ်သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဘဏ်၏လုပ်ထုံး လုပ်နည်း များနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။

၅၀။ နည်းဥပဒေ ၄၉ အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော အစိုးရဘဏ် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ အစိုးရက သတ်မှတ်သော ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ယင်းဘဏ် တစ်ခုခုမှ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လွှဲပြောင်းရရှိသူသည် လည်းကောင်း လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၅၁။ နည်းဥပဒေ ၅၀ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးနှင့် မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့သည် နည်းဥပဒေ၂၆၊ ၂၇ နှင့်၂၈ တို့ပါ သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၆)

ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့်ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ခြင်း

၅၂။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာ အုပ်စုအတွင်းရှိ လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသည့် လယ်ယာမြေများအား မှတ်တမ်းပြုစုထားရှိရန် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် **လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၁၁)** ကို ဖွင့်လှစ်ထား ရှိရမည်။

၅၃။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-

- (က) **လယ်ယာမြေဥပဒေ အခန်း(၄)**အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာခြင်း ရှိ မရှိ ကြီးကြပ် ရမည်။
- (ခ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ချမှတ်သည့် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံဝင်ရောက် နေစဉ်ကာလအတွင်း ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်အား လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန် ကြီးကြပ်ရမည်။
- (ဂ) ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက် မရှိဘဲ လယ်ယာမြေကို လှုပ်ထားခြင်း မရှိစေရန် ကြီးကြပ် ရမည်။

၅၄။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် **နည်းဥပဒေ ၅၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ**

(က) အရကြီးကြပ်ရာတွင်-

- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက **လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၁၂** ပါ စည်းကမ်းချက် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ စည်းကမ်းချက် တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် **လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၁၉** အရ ဝန်ကြီးဌာနက ဤကိစ္စအလို့ငှာ ခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။
- (ခ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူက **လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄** ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် **ပုဒ်မ ၃၇** အရ အရေးယူနိုင်ရန် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ချက်ချင်း တင်ပြရမည်။

၅၅။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်သည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင် ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းသို့ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်း မပြုနိုင်ရေး အတွက် ကြီးကြပ်ရမည်။

၅၆။ လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၀ အရ လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်း အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူက ခွင့်ပြုချက်ရရှိသည့်နေ့ရက်မှ (၆)လ (ခြောက်လ)အတွင်း လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်း အတိုင်း စတင် အသုံးပြုကြောင်း သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ် ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီး မှုမရှိ ကြောင်းသော်လည်းကောင်း တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ လယ်ယာမြေ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရကြောင်း သိရှိလျှင်ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်သည့် လယ်ယာမြေကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့မှတစ်ဆင့်ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၅၇။ လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ပါစည်းကမ်းချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ စည်းကမ်း ချက် တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီး အမိန့်ချမှတ်ရန် ဝန်ကြီးဌာနက ခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၉၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) သို့မဟုတ် (ဃ) ပါ စီမံခန့်ခွဲရေး ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်ရပ် ချမှတ်သည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

၅၈။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်သည်-

- (က) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများသင့်တင့်မျှတသော လုပ်အားခ နှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခ) လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အကူအညီများရရှိရန် ဆက်စပ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဂ) သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက်စိုက်ပျိုးစရိတ်ငွေအရင်းအနှီးရရှိရေးအတွက်စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ဃ) သီးနှံမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့် နည်းပညာအကူအညီရရှိရေးအတွက် ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ပေး ရမည်။

အခန်း(၇)

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း

၅၉။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပေါက်သည့် အငြင်းပွားမှုများကို ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က မူလမူခင်းဖွင့်လှစ်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း နှင့်ကြားနာခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၀။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုများကို လယ်ယာမြေဥပဒေ အခန်း(၈)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မူလမူခင်း ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးကြားနာပြီး အမှုတွဲ စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် နေ့မှ (၁၅) ရက် အတွင်း အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရချမှတ်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်သူ သည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပြီး မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် ယင်းအယူခံလွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရချမှတ်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ် သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပြီး ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် ယင်းအယူခံလွှာကိုလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုအတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းသို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရမည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)အရချမှတ်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ် သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်း တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ်ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အယူခံ ဝင်ရောက်နိုင်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် ယင်းအယူခံလွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြု ရမည်။

၆၁။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် အပေါ် မကျေနပ်သူက အယူခံလွှာတင်သွင်းရာတွင် အောက်ပါ အထောက်အထားများ ပူးတွဲတင်ပြ ရမည်-

- (က) လယ်ယာမြေ အငြင်းပွားမှုကို ဆုံးဖြတ်သည့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံ လက်မှတ် ရေးထိုးထားသောအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တူ၊
- (ခ) အားကိုးအားထားပြုသည့်သက်သေခံစာရွက်စာတမ်းများနှင့်အခြားအထောက်အထားများ။

၆၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုနှင့် အယူခံမှုများ လက်ခံ စစ်ဆေးဆောင်ရွက် ပြီးစီးမှု၊ အမှုလက်ကျန် စာရင်းတို့ကို အဆင့်ဆင့် စုစည်းစိစစ်ပြီး ဗဟို လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လစဉ် အစီရင်ခံစာပေးပို့ တင်ပြရမည်။

၆၃။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့က **နည်းဥပဒေ ၆၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)နှင့် (ဃ)**တို့ပါသတ်မှတ်ကာလ အတွင်း ပြီးပြတ် အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိဘဲ ကြန့်ကြာနေခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ခြင်းနှင့် လိုအပ်ပါက စုံစမ်းစစ်ဆေး ပြီး ထိရောက်စွာအရေးယူခြင်းပြုရမည်။

အခန်း(၈)

နစ်နာကြေးနှင့်လျော်ကြေးများ

၆၄။ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် အကျိုးငှာဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူအကျိုးငှာဖြစ်စေ လယ်ယာမြေ သိမ်းယူခြင်းခံရလျှင် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက ယင်းလယ်ယာမြေပေါ်၌ အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ခြင်းအပါအဝင် မူလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ ဆောင်ရွက် ထားသည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် နစ်နာကြေးနှင့် လျော်ကြေးများကို သက်ဆိုင်ရာမှ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှု မရှိဘဲရရှိစေရန် ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လိုအပ်သလိုညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၅။ အောက်ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်ကြောင့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လည်းကောင်း၊ လယ်ယာမြေ ကို လည်းကောင်း ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခြင်းခံရသူသည် နစ်နာကြေးနှင့် လျော်ကြေးများကို ရထိုက်ခွင့်မရှိစေရ-

- (က) လယ်ယာမြေဥပဒေပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခုကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း ကြောင့် **လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၁၉** အရ လယ်ယာမြေပေါ်မှ နှင်ထုတ်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် လယ်ယာ မြေပေါ်တွင်ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲဆောက်လုပ်ထားသောအဆောက်အအုံများကိုဖယ်ရှားခံရခြင်း၊
- (ခ) လယ်ယာမြေဥပဒေနှင့်အညီ အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ရရှိပြီးနောက် **ခွင့်ပြုသည့် နေ့ရက်မှ (၆)လ(ခြောက်လ)အတွင်း** လယ်ယာမြေကိုသတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စတင် အသုံးမပြုခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ကာလ အတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှု မရှိခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း လယ်ယာမြေကို ပြန်လည်သိမ်းယူခံရခြင်း၊

- (ဂ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသား ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြန်လည် သိမ်းယူခံရခြင်း။

၆၆။ နိုင်ငံတော်အတွက် နိုင်ငံတော်အကျိုးငှာ သိမ်းယူသည့်ကိစ္စရပ်များတွင် နစ်နာကြေးနှင့် လျော်ကြေး ရထိုက်ခွင့်ရှိသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအား နစ်နာကြေးနှင့်လျော်ကြေးကို နိုင်ငံတော်က ပေးရမည်။

၆၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၆၆ အရ နိုင်ငံတော်က ပေးရမည့် နစ်နာကြေး နှင့် လျော်ကြေးပမာဏကို နစ်နာကြေးနှင့်လျော်ကြေးပေးဆောင်ရန် တွက်ချက်မှု (ပုံစံ ၁၂)ဖြင့် အောက်ပါ အတိုင်း စိစစ်တွက်ချက်၍ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့မှ တစ်ဆင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်-

(က) သီးနှံနှင့်အဆောက်အအုံအတွက်နစ်နာကြေး-

- (၁) လက်ရှိစိုက်ပျိုးထားသည့် စပါးနှင့် အခြားရာသီသီးနှံများ အတွက် တစ်ဧကပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလပေါက်ဈေး ဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆ၊
- (၂) စိုက်ပျိုးထားသည့် နှစ်ရှည်ပင်အတွက် လက်ရှိ အပင်တန်ဖိုးကို အခြေခံလျက် ဒေသ၏ ကာလပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆ၊
- (၃) လယ်ယာမြေတွင် အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ခြင်းအပါအဝင်အခြား ဆောင်ရွက်ချက်များအတွက် ဒေသ၏ကာလ ပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ နှစ်ဆ။

(ခ) မြေအတွက်လျော်ကြေး-

- (၁) နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွား အလို့ငှာ ငွေကြေး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှုမရှိသောတည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းနှင့်နိုင်ငံတော်၏ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်လျှင် သိမ်းယူခြင်း ခံရသည့် လယ်ယာမြေအတွက် ဒေသ၏ကာလ ပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၊
- (၂) နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေးအကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ငွေကြေး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှုမရှိသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်လျှင်

လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ နစ်နာမှုမရှိစေရေးအတွက် ညှိနှိုင်း သဘောတူညီ သည့် ငွေကြေးပမာဏ သို့မဟုတ် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေး သောလျော်ကြေးငွေ သတ်မှတ် ရေးအဖွဲ့က စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုးအစားအပေါ် မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်သည့် ဒေသ၏ ကာလပေါက်ဈေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုးအောက် မနိမ့်သည့် ငွေကြေးပမာဏ။

၆၈။ လယ်ယာမြေ သိမ်းယူခြင်းခံရသည့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ နစ်နာမှုမရှိစေရေး အတွက် နစ်နာကြေး၊ လျော်ကြေးပေးခြင်းနှင့် အခြားသင့်လျော်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ကျေနပ်မှုမရှိသဖြင့် တိုင်ကြားမှုများပေါ်ပေါက်လာလျှင် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အနေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများနှင့် ညီညွတ်စွာ ပြီးပြတ်အောင် စိစစ်ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ပေး ရမည်။
- (ခ) **နည်းဥပဒေခွဲ(က)**အရဆောင်ရွက်ရာတွင်လိုအပ်ချက်ရှိလာပါက ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် လိုအပ်သလိုညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အခန်း(၉)

လယ်ယာမြေကိုအသုံးချခြင်း

လယ်ယာမြေတွင်သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်း

၆၉။ နိုင်ငံတော်၏ စားရေရိက္ခာဆန်ဖူလုံရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က သီးနှံပုံစံ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလိုမှုကို မျက်ခြေမပြတ် ကြီးကြပ်ရမည်။

၇၀။ **နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်** ဒေသအတွင်း သီးနှံပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးခြင်း နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆင့်ဆင့်စိစစ် အတည်ပြုပြီး စိုက်ဧကကိန်းဂဏန်း မှန်ကန်စွာဖြင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြ ရမည်။

၇၁။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် လယ်ယာမြေတွင် မူလသတ်မှတ်ထားသော မြေအမျိုးအစား အလိုက် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် ရာသီသီးနှံအမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုး လိုပါက လယ်ယာမြေကို မူလရာသီသီးနှံအမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုး ခွင့်ပြုရန် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၇၂။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် **နည်းဥပဒေ ၇၁** အရ လျှောက်ထားချက်အား လယ်ယာမြေကို မူလ ရာသီသီးနှံအမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၇၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ရမည်-

- (က) လျှောက်ထားသူနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာ၊
- (ခ) လျှောက်ထားမြေပေါ်ရှိ မြေများ၏ ဦးပိုင်အလိုက် မြေမျိုးကြီးနှင့် မြေမျိုးအတန်း၊
- (ဂ) လက်ရှိမြေအတန်းအစားနှင့် ရေရရှိနိုင်မည့်အခြေအနေ၊
- (ဃ) လက်ရှိစိုက်ပျိုးထားသည့်သီးနှံအမည်၊
- (င) ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးမည့်သီးနှံအမည်နှင့်သီးနှံဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်နိုင်မှုအခြေအနေ၊
- (စ) သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရသည့်အကြောင်းအရင်း၊
- (ဆ) လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ၊
- (ဇ) အခြားမြေ၌ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအခြေအနေ၊
- (ဈ) ရပ်ကွက်သို့မဟုတ်ကျေးရွာအုပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏စိစစ် ထောက်ခံချက်။

၇၄။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေကို မူလရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေကို မူလရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၇၅။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၄ အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံ ရရှိသည့် အခါ ထပ်ဆင့်စိစစ်၍ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၇၆။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၅ အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) လယ်မြေတွင် စပါးသီးနှံမှ နှစ်ရှည်ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စဖြစ်ပါက သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။
- (ခ) လယ်မြေမှတစ်ပါးလယ်ယာမြေတွင် မူလစိုက်ပျိုးသော ရာသီသီးနှံ အမျိုးအစား မှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါက အဆင့်ဆင့်တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြု လျှင် သီးနှံပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုမိန့်(ပုံစံ ၁၃) ထုတ်ပေးရမည်။

၇၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၆၊ နည်း ဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ နိုင်ငံတော်၏ အဓိကစားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်စပါး ဖူလုံမှုကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရေး အတွက် အဆင့်ဆင့်တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုပါက သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်း အတွက် ခွင့်ပြုမိန့်(ပုံစံ ၁၃) ထုတ်ပေးရမည်။

လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခြင်း

၇၈။ နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကြီးများ အတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုလိုသော စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဌာန သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည်-

- (က) ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (ခ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသည့်အခါ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကိုအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၇၉။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ အလိုက် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ရေးဆွဲပြုစု၍ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနက အတည်ပြုထားပြီး ဗဟို လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ကြိုတင်ပေးပို့ထားသော ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် သို့မဟုတ် မြို့ပြဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း စီမံချက်များအရ ကျေးလက်ဒေသများ သို့မဟုတ် မြို့ပြဒေသများတွင် တိုးတက်လျက်ရှိသော လူဦးရေနှင့် တိုးပွားလာသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အိမ်ရာ တည်ဆောက်ရန် လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၈၀။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် သို့မဟုတ် မြို့ပြဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များအရ ကျေးလက်လူနေမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာသင်ကျောင်း၊ ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်း၊ စာကြည့်တိုက်၊ လမ်း၊ တံတား၊ ကျေးလက်ဈေး၊ ဘာသာရေး အဆောက်အအုံ၊ သုဿန်နှင့် အခြားလိုအပ်သော အဆောက်အအုံများအတွက် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုရန်ရှိပါက အောက်ပါအချက်များနှင့်ညီညွတ်လျှင် အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိသည်-

- (က) စာသင်ကျောင်းအတွက်ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှု အခြေအနေရှိခြင်း၊
- (ခ) ကျန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံနှင့်ဆေးပေးခန်းအတွက် ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှု အခြေအနေရှိခြင်း၊

- (ဂ) ဘာသာရေး အဆောက်အအုံများအတွက် ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံငွေ ရရှိနိုင်မှုအခြေအနေရှိခြင်း၊
- (ဃ) အခြားကိစ္စရပ်အတွက် ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်မှု အခြေအနေရှိခြင်း။

၈၁။ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်မှုလယ်ယာမှ ခေတ်မီစက်မှု လယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် လိုအပ်သည့် လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများထားရှိရန် အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဆန်စက်များတည်ဆောက်ခြင်း၊ သီးနှံသိုလှောင်သည့် ဂိုဒေါင်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ လိုအပ်သော ကုန်ထုတ်လမ်းများနှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ခြင်းများအတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၈၂။ လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ရရှိလိုသူသည် **နည်းဥပဒေ ၇၉၊ ၈၀ နှင့် ၈၁** တို့တွင် ဖော်ပြထားသောကိစ္စရပ်များအပါအဝင် လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုလိုပါက **လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခွင့်လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၁၄)** ဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၈၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် **နည်းဥပဒေ ၈၂** အရ လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာအား လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၈၄။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် **နည်းဥပဒေ ၈၂** အရ လျှောက်ထားသောလျှောက်လွှာကိုလက်ခံရရှိသည့် **နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း** အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ရမည်-

- (က) လျှောက်ထားသည့်မြေအခြေအနေ၊
- (ခ) ပိုင်ဆိုင်မှုအခြေအနေ၊
- (ဂ) စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်မှုအခြေအနေ၊
- (ဃ) ဆောက်လုပ်မည့်အဆောက်အအုံ တည်နေရာပြမြေပုံ၊
- (င) လျှောက်ထားသည့်မြေကို မည်သည့် နေ့ရက်မှစ၍ လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်း အတိုင်း အသုံးပြုလိုကြောင်း တင်ပြချက်၊
- (စ) လျှောက်ထားမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်၊
- (ဆ) ဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းဌာနများမှ လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စအတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် ပူးတွဲတင်ပြထားခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဇ) လျှောက်ထားသည့်မြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မြေများ တည်ရှိမှု ဖော်ပြသည့် မြေပုံ ပူးတွဲ၍ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မြေများပေါ်တွင် အသုံးပြုမှု အခြေအနေ တင်ပြထားခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဈ) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ စိစစ် ထောက်ခံချက်။

၈၅။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၈၆။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် **နည်းဥပဒေ ၈၅** အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံ ရရှိသည့်အခါ ယင်းတင်ပြချက်ကို **လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း** အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်၍ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှတစ်ဆင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက် တင်ပြရမည်-

- (က) အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် မြေဧရိယာသည် အသုံးပြုမည့် လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အနည်းဆုံး လိုအပ်သောပမာဏ ဖြစ် မဖြစ်၊
- (ခ) **နည်းဥပဒေခွဲ(က)** ပါလျှောက်ထားသည့် မြေဧရိယာ၏ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လက်ရှိ လုပ်ကိုင်နေသော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဂ) စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် ရေသွင်းရေထုတ် စနစ်များအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (ဃ) အများပြည်သူ အသုံးပြုနေသည့်လမ်းများ၊ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းများအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
- (င) လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်းသတ်မှတ်ကာလအတွင်း လျှောက်ထားသည့်လုပ်ငန်း ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခြေအနေ ရှိ မရှိ၊
- (စ) လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချမည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသူ ကိုယ်တိုင်၏ ကတိဝန်ခံချက် ပါ မပါ။

၈၇။ **နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၆** အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စ ဖြစ်ပါက တင်ပြချက် **လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း** သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။
- (ခ) လယ်မြေမှတစ်ပါး လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါကအဆင့်ဆင့်တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီးတင်ပြချက် **လက်ခံရရှိ သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း** သဘောထားမှတ်ချက် နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့တင်ပြ ရမည်။

၈၈။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၇၊ နည်း ဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခွင့်ပြုပါက လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုမိန့် (ပုံစံ ၁၅) ထုတ်ပေးရမည်။

၈၉။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ တင်ပြချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ခွင့်ပြုပါက လယ်မြေမှတစ်ပါး လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုမိန့် (ပုံစံ ၁၅-က) ထုတ်ပေးရမည်။

၉၀။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ပြုထားသည့်လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတင်ပြစေပြီး ယင်းစစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်ကို ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများ နှင့်အတူ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခြင်း အခြေအနေစစ်တွေ့ရှိချက် (ပုံစံ ၁၆) ဖြင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ (၆)လ(ခြောက်လ)တစ်ကြိမ် တင်ပြရမည်။

၉၁။ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များက ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးရာတွင် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူသည် ခွင့်ပြုသည့် နေ့ရက်မှ (၆)လ (ခြောက်လ) အတွင်း သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စတင် အသုံးမပြုကြောင်းသော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးခြင်း မရှိကြောင်း သော်လည်းကောင်း တွေ့ရှိပါက သီးခြား ကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် အမှုတွဲဖွင့်လှစ်၍ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဓာတ်ပုံ မှတ်တမ်းများနှင့်အတူ တင်ပြရမည်။

၉၂။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၁ အရ တင်ပြချက်ကိုလက်ခံရရှိသည့်အခါ လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၁ နှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၃။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၂ အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ စိစစ် သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်ပါက-

- (က) လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်။
- (ခ) လယ်မြေမှတစ်ပါး လယ်ယာမြေ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ က ထုတ်ပေးထားသော ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်စေရန် အကြောင်း ကြားရမည်။

၉၄။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ခွင့်ပြုမိန့် ပယ်ဖျက်သည့် လယ်ယာမြေကိုလည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ အကြောင်းကြားသဖြင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က ခွင့်ပြုမိန့် ပယ်ဖျက်သည့် လယ်ယာမြေကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်သိမ်းယူရမည်။

အခန်း(၁၀)

လယ်ယာမြေကိုစီမံခန့်ခွဲခြင်း

၉၅။ နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် ဒေသအစီအစဉ်အရ လယ်ယာမြေကို ခေတ်မီ စံပြစက်မှု လယ်ယာအဖြစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖော်ထုတ်ရာတွင် ယင်းလယ်ယာမြေ၏ နယ်နိမိတ်နှင့် ဧရိယာ အတိုးအလျော့ ဖြစ်ပေါ်လာပါက မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မူလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူက စိုက်ပျိုးရာသီအချိန်မီစိုက်ပျိုးနိုင်စေရန် ကွင်းဆင်းစိစစ်ခြင်း၊ မှန်ကန် မျှတစွာညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပြန်လည်သတ်မှတ်ခြင်းများကို လယ်ယာ မြေပြုပြင်ပြောင်းလဲဖော်ထုတ်ပြီးသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၉၆။ နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေးအကျိုးစီးပွား အလို့ငှာစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် မိမိအကောင်အထည်ဖော်မည့်စီမံကိန်းအတွက် အနည်းဆုံး အမှန်တကယ် လိုအပ်သောပမာဏကို သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့ တင်ပြရမည်။

၉၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေများ မလိုအပ်ဘဲ ဆုံးရှုံးမှု မရှိစေရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ ဆန်စပါးဖူလုံမှုကို ထိခိုက်မှု မရှိစေရေးအတွက် လည်းကောင်း စိစစ်ပြီး စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနအတွက် သိမ်းယူသင့်သော လယ်ယာမြေကို အနည်းဆုံး ပမာဏဖြစ်စေရန် သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၇ အရ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ထောက်ခံ တင်ပြချက်ကို စိစစ်သုံးသပ်ပြီးသိမ်းယူသင့်သော လယ်ယာမြေ ပမာဏကိုသာ သိမ်းယူ ရမည်။

၉၉။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ကသော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စအလို့ငှာ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ အဖွဲ့က ခန့်အပ်သောအာဏာပိုင်က သော်လည်းကောင်း အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်သည့် ကိစ္စမှတစ်ပါး ကျွဲနွားစားကျက်များနှင့်ရွာဘုံမြေများကိုမပျက်စီးစေရန်စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၁)

တရားစွဲဆိုခြင်း

၁၀၀။ လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ ပါ စည်းကမ်းချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ စည်းကမ်းချက် တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်သော လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူအား ပုဒ်မ ၁၉ အရ အမိန့်ချမှတ်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနကခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-

- (က) မိမိချမှတ်သည့် အမိန့်ပါ သတ်မှတ်ရက်ကျော်လွန်သည်အထိ ယင်းအမိန့်ကို လိုက်နာခြင်း မရှိသူအား လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၅ အရ အရေးယူနိုင်ရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့ ဦးတိုက်လျှောက်ထား၍ တရားစွဲဆိုနိုင်သည်။
- (ခ) ယင်းသို့တရားစွဲဆိုသည့်အခါ တစ်ဆင့်မြင့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ချက်ချင်း တင်ပြ ရမည်။

၁၀၁။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၁၀၀၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တရားစွဲဆိုသော အမှုများတွင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက ချမှတ်သည့်အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၁၀၂။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသား ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၅၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် သော်လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် သိရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ အရေးယူနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းတွင် ပထမ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက်ရေးဖွင့်၍ တရားစွဲဆို နိုင်သည်။

အခန်း(၁၂)

မြေနုကျွန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း

၁၀၃။ မြေနုကျွန်းမြေများသည် လည်းကောင်း၊ မြေနုကျွန်းမြေ သို့မဟုတ် ကမ်းခြေနှင့် ဆက်စပ်၍ ပေါ်ထွန်းလာသော မြေနုများသည်လည်းကောင်း အရွယ်အစားအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တည်နေရာအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်ဖြစ်စေ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပြောင်းလဲလေ့ရှိသဖြင့် ပေါ်ထွန်းသော မြေနုကျွန်းမြေ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို နှစ်စဉ်ချထားရမည်။

၁၀၄။ မြေနုကျွန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို တစ်နှစ်တစ်ရာသီအတွက်သာ ချထားရမည်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်နေ့ထယ်ရေး အမိ ကျွန်းရေမလွှမ်းမိုးမိကတည်းကပင် ကြိုတင်စီမံထားရမည်။

၁၀၅။ မြေနုကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲရာတွင် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် မြေနုကျွန်းမြေနှင့် အနီးကပ်ဆုံး ဖြစ်သော ကျေးရွာများကို သတ်မှတ်ရမည်။
- (ခ) မြေနုကျွန်းမြေနှင့်အနီးကပ်ဆုံးကျေးရွာများ၏ ရွာစည်းရိုးနှင့် မြေနုကျွန်းမြေပေါ်ရှိ လုပ်ကိုင်နိုင်သောမြေ၏ အနားရေးတို့ အတိုဆုံးအကွာအဝေးကို နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစားရမည်။ ကျေးရွာအုပ်စုနယ်နိမိတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းမပြုရ။
- (ဂ) မြေနုကျွန်းမြေတွင် နယ်နိမိတ်တည်မြဲသွားသော ကျွန်းမြေရင့်များနှင့် စိုက်ပျိုး၍ မရနိုင်သေးသော သဲသောင်မြေများ၊ ကျူတောနှင့် ကိုင်းတောများ မပါဝင်စေရ။
- (ဃ) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေသားနယ်နိမိတ်ကိုတိုင်းတာ၍ မြေပုံသတ်မှတ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ဧရိယာ တွက်ချက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပြီး တွက်ချက်ရရှိသောဧရိယာအပေါ် အခြေခံရမည်။

၁၀၆။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေနုကျွန်းမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားရာတွင်-

- (က) ယခင်နှစ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားပေးခဲ့မှုကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအချက်ကိုအဓိက အခြေခံ၍ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုရ။
- (ခ) မြေနုကျွန်းမြေနှင့် အနီးကပ်ဆုံးဟုသတ်မှတ်သည့် ကျေးရွာမှ စီးပွားရေး စစ်တမ်းအရ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သော အင်အားရှိသည့် လယ်မဲ့ယာမဲ့များ၊ သူရင်းငှားများနှင့် လယ်ယာ လုပ်သားများကိုသာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားပေးရန် ရွေးချယ်ရမည်။
- (ဂ) **နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)**အရ ရွေးချယ်ခံရသူများသည် မြေနုကျွန်းမြေတွင် လုပ်ကိုင်ရပါက ယင်းဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သာမန်တောင်သူ လယ်သမား ခံစားရသည့် အကျိုးအမြတ် ခန့်သာ ရရှိစေရန်ရည်မှန်း၍ လူဦးရေအလိုက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ဧရိယာ သတ်မှတ်လျာ ထားရမည်။
- (ဃ) **နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)**အရ သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားပေးပါက ယင်းဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သာမန် တောင်သူလယ်သမားများထက် ပိုမို မြင့်မားသော အကျိုးအမြတ် ကို ခံစားနိုင်သည့်အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်နေလျှင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အနီးဆုံးကျေးရွာများမှ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနိုင်သောအင်အား ရှိသည့် လယ်မဲ့ယာမဲ့များ၊ သူရင်းငှားများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများကို ထပ်မံဖြည့်စွက်၍ လုပ်ပိုင်ခွင့် ဧရိယာ သတ်မှတ် လျာထားရမည်။

- (င) တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစု တစ်စုအတွက် သတ်မှတ်လျာထားသည့် ဧရိယာ အတိုင်း အကွက်များရိုက်၍ အမှတ်စဉ်တပ်ထားရမည်။
- (စ) ရွေးချယ်ထားသည့် တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစုများအား ယင်းတို့၏ ကျေးရွာ နှင့် နီးစပ်ရာ အကွက်များကို မဲစနစ်ဖြင့် ချထားပေးရမည်။

၁၀၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေနုကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေနုကျွန်းတစ်ခုချင်းအလိုက် မြေနုကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၁၇) ဖြင့် ပြုစုထားရှိရမည်။

၁၀၈။ မြေနုကျွန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) မြို့နယ်တစ်ခုအတွင်း ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အချင်းချင်း အငြင်းပွားခြင်း ဖြစ်ပါက မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး၍ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပြီး ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြ အဆုံးအဖြတ်ခံယူရမည်။
- (ခ) ခရိုင်တစ်ခုအတွင်း မြို့နယ်အချင်းချင်း အငြင်းပွားခြင်း ဖြစ်ပါက ခရိုင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး၍ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တစ်ခုအတွင်း ခရိုင်အချင်းချင်း အငြင်းပွား ခြင်းဖြစ်ပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး၍ ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ရမည်။
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ်စေရမည်။

၁၀၉။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အချင်းချင်းအငြင်းပွားသည့် မြေနုကျွန်းမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များက ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ အဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။

၁၁၀။ မြေနုကျွန်းမြေနယ်နိမိတ်ကို အငြင်းပွားမှုမရှိဘဲခွဲဝေချထားနိုင်ရန် အုပ်ချုပ်ရေး နယ်နိမိတ်ကို ခေတ်မီမြေတိုင်းကိရိယာများဖြင့် စနစ်တကျ တိုင်းတာမှတ်တမ်းတင်၍ မြို့နယ်၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် အုပ်ချုပ်ရေး နယ်နိမိတ်များတွင် မှတ်တိုင်များ သတ်မှတ် စိုက်ထူရမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိမှသာ ယခင်က သတ်မှတ်ခဲ့သော မြေပြင်ရှိအမာခံ အမှတ်အသားများအရ တိုင်းတာရေးဆွဲ ဖော်ပြထားသည့် အမျှော်မျဉ်းကြောင်း နယ်နိမိတ်အမှတ်အသား များဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရမည်။

၁၁၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေနုကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် နယ်မြေလုံခြုံရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် သက်ဆိုင်လာပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့တင်ပြ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁၂။ မြေနုကျွန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည်-

- (က) တစ်နှစ်တစ်ရာသီသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိခြင်းဖြစ်သဖြင့် မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးဆောင် ရန် မလိုဘဲ မြေခွန်ကိုသာ ထမ်းဆောင်ရမည်။
- (ခ) မြေနုကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် ဦးစီးဌာနတို့က ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို လိုက်နာရမည်။

အခန်း(၁၃)

အထွေထွေ

၁၁၃။ တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားတိုးတက်စေရေးကို ရှေးရှု၍ တောင်သူ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေးအတွက် တည်ဆဲဥပဒေများနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၁၄။ လယ်ယာမြေအသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်ရရှိရန် လျှောက်ထားခြင်းမရှိပါက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်း မခံရသည့်အတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ အခွင့်အရေးကို ရပိုင်ခွင့်မရှိစေရ။

၁၁၅။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ပျက်စီးခြင်း၊ ပျောက်ဆုံးခြင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၁၆။ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး၊ ရေဝေရေလဲ ဧရိယာနှင့် သစ်တောသစ်ပင်မပြုန်းတီးရေး၊ မြေဆီလွှာမပျက်စီးရေး၊ ရာသီဥတုထိန်းသိမ်းနိုင်ရေး တို့အတွက်၊ ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာစနစ် ပပျောက်စေရေးနှင့် ကုန်းမြင့် လှေကားထစ် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များ တိုးတက်ပေါ်ထွန်းလာစေရေး ထိရောက်စွာ အားပေးဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁၇။ အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေများဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်-

(က) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး နည်းဥပဒေများ၊

(ခ) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးနည်းဥပဒေများ။

(ပုံ) မြင့်လှိုင်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန